

اجرای «طرح جامع محرومیت‌زدایی» توسط آستان قدس رضوی

طرح‌های محرومیت‌زدایی زیادی اکنون توسط نیروهای جهادی در سراسر کشور درحال اجراست که آستان قدس رضوی هم دستی در آن دارد، با این همه ظاهراً آستان قدس بنا دارد به‌طور گسترده و جامع‌تری به این حوزه ورود کند، کمااین‌که معاون امداد مستضعفان آستان قدس رضوی گفته سال آینده «طرح جامع محرومیت‌زدایی» از سوی آستان قدس رضوی تدوین و اجرایی می‌شود.

مصطفی خاکسار قهرودی که دراین خصوص با تسنیم گفت‌وگو کرد، افزود: این طرح با این نگاه برنامه‌ریزی شده که توان اندک و موجود خود را در قالب یک طرح معنی‌دار و هدف‌دار پیاده و محقق کنیم و امکانات موجود آستان قدس رضوی در کنار امکانات و تعامل با دیگر دستگاه‌ها در قالب یک طرح مشخص و روشن بتواند اثرات و ثمرات مطلوب‌تر و ماندگارتری را داشته باشد. وی با بیان این‌که از تجربیات این معاونت در سه سال گذشته و مطالعات انجام گرفته برای دستیابی به این طرح جامع استفاده شده، عنوان کرد: در این طرح با توجه خاص به روستاها، دهستان‌ها و مناطق محروم تلاش می‌شود مردم ساکن این مناطق از امکان شرایط زندگی پایدار در آینده بهره‌مند شوند و برای استفاده از خدمات مجبور به ترک محل زندگی خود و مهاجرت به شهرها نشوند. این مسؤول به فعالیت‌های گذشته آستان در حوزه عمومی و محرومیت‌زدایی اشاره کرد و گفت: نخستین اقدامی که قبل از تشکیل معاونت امداد مستضعفان آستان قدس رضوی انجام شد، اجرای طرح زائران زیارت اولی بود. از دیگر اقدامات تلاش برای بهبود زیرساخت‌های زندگی در مناطق محروم بوده که در قالب آن ۲۶۰ پروژه آبرسانی مختلف انجام شده است.

طرح بیژن گورانی

جدول شماره ۵۳۱۶

جدول عادی

افقی: ۱) پاری‌دهنده- آنچه از سوختن چیزی برجای ماند- فدراسیون جهانی فوتبال ۲) فیلمی از چارلی چاپلین- ذخیره کردن ۳) نام‌اندزی- تأیید خارجی- از ظروف آزمایشگاهی- دست‌عرب ۴) شربه‌با کن- هدیه دادن- موهوم ۵) بزرگ‌ترین شهرامارت عربی- ترکیب آبی وقرمز- عطا و کرم ۶) خروس مازندرانی- خمیده - فریوتنی ۷) قول وقرار- بی‌هوشی- پیشوا ۸) از الفبای انگلیسی- پنجمین ماه سرپانی- تفتنگ قدیمی- شهرتوت ۹) مزاج- داشتن مال و ثروت - فراخواندن ۱۰) اهسته‌وآرام- دل‌داده مجنون- اسباب نواختن موسیقی ۱۱) شکلی هندسی - مشگین‌شهر سابق - کیوتو ر دشتی ۱۲) شکوفه‌ها- شیطان - نام‌آور ۱۳) تیر پیکاندار- دربان - شیون- دشنام دادن ۱۴) نامزد- عمده و اساسی ۱۵) ریشه در آداب ورسوم قدیم دارد- پایتخت بلژیک - خوشخوان.

عمودی: ۱) رفت وآمد داشتن باکسی- برنامه‌ای با پرونده‌های اجتماعی در شبکه یک سیم‌ا ۲) منشأ چیزی- کشتی پهلوایی وسنتی زاندران- تالک پرورش می دهد ۳) مروراید - خدا حافظی سربازپرده - الفبای موسیقی ۴) وسيله رفت وروب - سکوی شیرجه - جاویدان ۵) آب دهان - قرض - منسوب به آخرت ۶) سازمان بین‌المللی هوانوردی غیرنظامی - پر حرارت - نزاکت ۷) گدایی - ترده - خبرها ۸) چرم‌ساز قفل چوبی خانه‌های قدیم ۹) درخشنده - بنا شده - طایفه‌ای از مغولان ۱۰) خودروی فرانسوی- کوزه‌رگ- مدرک کارشناسی ۱۱)

اثر هنرمند خطاط مشهدی جهانی شد

اثر هنری خطاطی تلفیق با هنر ترصیع استاد سیدرضا صفوی با موضوع «هفت شهر عشق عطا» به‌عنوان اثر هنری فاخر در مجله بین‌المللی الکترونیکی گارلند منتشر شد.

زهراتندکار، مدیر مرکز آفرینش و پژوهش هنرهای سنتی خانه ملک خراسان رضوی

گزارش خبرنگار جام‌جم از سومین جشنواره فجر صنایع دستی

طلوع فجر از دستان هنرمند

در میانه زمستان هر سال، دهه فجر بهانه‌ای می‌شود برای گرد هم آمدن اهالی فرهنگ و هنر کشور تا با به نمایش گذاردن آثار و تولیداتشان در رشته‌های موسیقی، فیلم، تئاتر و هنرهای تجسمی، کارنامه هنری یکساله خود را عرضه کنند؛ فرصتی برای فراهم آمدن زمینه گفت‌وگو و تبادل نظر میان جامعه هنری و بستری برای ارزیابی و معرفی کارهای تازه. در این میان اما جای هنرمندان صنایع‌دستی کشور و آثارشان خالی بود؛ تا دو سال پیش که نخستین دوره جشنواره صنایع‌دستی فجر با تألیف معاونت صنایع‌دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری برگزار و به این ترتیب، سالنامه جدیدی پیش‌روی هنرمندان این عرصه گشوده شد تا با در نظر گرفتن فرصت حضور آثارشان در قاپ این نمایشگاه، دست‌ساخته‌های خود را در موعد مقرر برای ارسال و قرار گرفتن در فهرست آثار مورد داوری جشنواره آماده کنند. فجر صنایع‌دستی در حال حاضر یک جشنواره ملی است، اما آن‌طور که معاونت صنایع‌دستی در افتتاحیه سومین دوره این جشنواره گفت، برگزاری بخش بین‌الملل با حضور هنرمندان صنایع‌دستی دیگر کشورها، اتفاقی دور از دسترس نخواهد بود و در آینده‌ای نزدیک محقق خواهد شد. نمایشگاه مربوط به آثار پذیرفته شده در سومین جشنواره صنایع‌دستی فجر که از ۱۲ بهمن در خانه هنرمندان تهران آغاز به کار کرده تا بیست و سوم همین ماه برقرار خواهد بود.

نمایشگاهی برای تشخیص سره از ناسره

یک کارشناس صنایع‌دستی با مثبت ارزیابی‌کردن ورود صنایع‌دستی به جشنواره فجر تأکید می‌کند: ورود صنایع‌دستی چینی به کشور از سال ۸۷، سبب به‌هم ریختگی بازار عرضه و تولیدات این محصولات شد؛ به‌گونه‌ای که نه تنها تشخیص تولیدات ایرانی از محصولات وارداتی برای مردم عادی دشوار شده بود که حتی برخی افراد، رشته‌های اصیل صنایع‌دستی کشور را متعلق به دیگر کشورها می‌دانستند؛ از این رو برگزاری هر چه بیشتر نمایشگاه‌ها و رویدادهای تخصصی در این زمینه، با افزایش ارتباط مردم با هنرمندان صنایع‌دستی و محصولاتشان، دانش آنها را در این خصوص افزایش می‌دهد و آنها را به هنرهای دستی ایرانی علاقه‌مند خواهد کرد؛ امری که سبب حفظ و احیای صنایع‌دستی کشور و ایجاد مشاغل پایدار برای جوامع محلی خواهد شد.

به باور نیما سعید ذاکر، لازم است نحوه و میزان اطلاع رسانی درخصوص جشنواره فجر صنایع‌دستی با کیفیت و گستردگی و تنوع بیشتری انجام شود. او همچنین به استقبال هنرمندان صنایع‌دستی از این مشنواره نیز اشاره کرده و می‌گوید: این رویداد با خوردهای مثبتی در جامعه هنرمندان صنایع‌دستی کشور داشته و انگیزه آنها را برای تولید آثار باکیفیت و خلاقانه بیشتر کرده است.

در مورد خانه هنرمندان

برگزاری نمایشگاه فجر صنایع دستی در خانه هنرمندان تهران، از این جهت که این محل یکی از مهم‌ترین پاتوق‌های هنری شهر است، انتخابی شایسته به نظر می‌رسد؛ اما شاید با رونق این رویداد در سال‌های آتی و با توجه به این‌که خانه هنرمندان در یکی از مراکز پرتراфик تهران قرار دارد، تجدید نظر در محل برگزاری ضروری به نظر برسد. علاوه براین، برگزاری جشنواره صنایع‌دستی فجر همچنین به دلیل نپا بودن آن با اشکالات و کاستی‌های دیگری نیز همراه است.

هنرمند ۸ ساله؛ کوچک‌ترین شرکت‌کننده جشنواره

این جشنواره یک شرکت‌کننده هشت ساله هم دارد. پویا قاضی که با مجموعه سرمه‌دانش در سومین جشنواره صنایع‌دستی فجر شرکت کرده، از ۳/۵ سالگی و با نشان دادن ذوق و علاقه به رشته خراطی، این هنر را از پدر خود آموخته و حالا با پذیرفته شدن اثرش در جشنواره فجر شناسن این را یافته که اثرش در کنار آثار برترین هنرمندان صنایع‌دستی کشور به نمایش درآید. آن‌طور که پدر پویا به جام‌جم می‌گوید، این هنرمند کوچک، خودش، کارهایش را طراحی می‌کند و پس از مطرح کردن ایده‌هایش با او، دست به کار ساختنشان می‌شود.

در این باره گفت: این اثر هنری به سفارش این مرکز خلق شده و معاون صنایع‌دستی آسیا و اقیانوسیه یونسکو و صاحب امتیاز مجله بین‌المللی الکترونیکی گارلند، آن را به‌عنوان اثری هنر فاخر که معرف هنر ایران و ادبیات غنی است، به چاپ رسانده است. به گفته وی، طراح و خالق اثر فوق با موضوع هفت شهرعشق عطار در قرارداد

دوره بهار از هنرمندان حاضر در مرکز آفرینش و پژوهش هنرهای سنتی خانه ملک بوده که آن را در این مرکز به سفارش سازمان میراث فرهنگی اجرا کرده است. این هفتمین اثر هنری خلق شده توسط استاد صفوی است که جزو آثار هنری فاخر ارزیابی شده و در این نشریه منتشر شده است.

افتتاحیه نمایشگاه فجر صنایع‌دستی

عصر جمعه گذشته، نمایشگاه صنایع‌دستی فجر، با حضور سه نفر از معاونان سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری و با همراهی جمعی از هنرمندان صنایع‌دستی کشور افتتاح شد. این سومین دوره از این جشنواره بود که همزمان با دیگر جشنواره‌های فرهنگی و هنری فجر برگزار می‌شد. فراخوان شرکت آثار در این جشنواره در روزهای نخستین دی منتشر و هنرمندان تا ۲۵ همان ماه فرصت داشتند، آثارشان را به دبیرخانه این جشنواره ارسال کنند. مهم‌ترین ملاک پذیرش آثار در این جشنواره که هدف از برگزاری آن نمایش آخرین دستاوردهای صنایع‌دستی و هنرهای سنتی، آشنایی با هنرمندان جوان و کشف استعدادهای نو در عرصه صنایع‌دستی و ایجاد بستری برای مواجهه بی‌واسطه مخاطبان با آثار صنایع‌دستی و ارتباط با هنرمندان عنوان شده بود. وجوه متمایز این آثار از لحاظ طراحی، کیفیت اجرا، اصالت برند و هویت و کاربرد خلاقانه بود و هر هنرمند می‌توانست پنج اثر از جدیدترین محصولات هنری خود را برای دو مرحله داوری ارسال کند.

پای صحبت هنرمندان

در روز افتتاحیه و میان شلوغی‌ها و رفت و آمدهای بازدیدکنندگان عادی و هنرمندان از نمایشگاه، فرصتی دست داد تا نظر برخی افرادی را که آثارشان برای شرکت در جشنواره فجر سوم پذیرفته شده بود، جویا شویم. از آنها درخصوص کیفیت این جشنواره و نیز ارزیابی‌شان از مراحل اطلاع‌رسانی، پذیرش و نیز فرم اجرای نمایشگاه پرسیدیم. یکی از همین هنرمندان که با آثاری در زمینه لایه‌چینی چوب و خراطی در این جشنواره شرکت کرده بود به جام‌جم گفت: من در دو دوره قبل جشنواره شرکت نکرده بودم. در این دوره نیز از سوی معاونت صنایع‌دستی با بنده تماس گرفتند و از من خواستند آثارم را برای شرکت در این جشنواره ارسال کنم. هنرمند دیگری که در رشته پایه‌پاشه ماشه فعالیت می‌کرد و با سه اثر در این نمایشگاه حضور داشت نیز نحوه آشنایی‌اش با جشنواره و طریق حضورش در این رویداد را این‌گونه تشریح کرد: من در دوره‌های قبلی حضور نداشتم و اصلاً در جریان چنین جشنواره‌ای هم نبودم. امسال هم از سوی معاونت با من تماس گرفته و از من برای شرکت در جشنواره دعوت شد. او برگزاری این جشنواره را مثبت ارزیابی و تأکید کرد ترتیب دادن چنین فرصت‌هایی، امکان معرفی و نمایش بیشتر آثار هنری را فراهم و از این رو مردم عادی را به صنایع‌دستی علاقه‌مند می‌کند. شرکت‌کننده دیگری که با او گفت‌وگو کردیم، در زمینه پارچه‌بافی فعالیت می‌کرد. این هنرمند هم چون دو شرکت‌کننده دیگر، برای نخستین بار بود که در جشنواره حضور یافته بود. او البته در جریان برگزاری دو دوره پیشین جشنواره فجر صنایع‌دستی بوده، اما آنچه او را برای حضورش در نمایشگاه صنایع‌دستی راغب کرده بود، دستیابی به یک تکنیک تلفیقی در کارش بود که می‌خواست آن را با دیگر هنرمندان به اشتراک بگذارد. یک هنرمند دیگر که با کار معرق به جشنواره آمده بود، از طریق شبکه‌های اجتماعی در جریان فراخوان شرکت در جشنواره قرار گرفته بود.

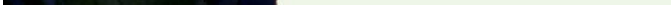
به بلوغ برگزاری جشنواره نزدیک می‌شویم

جشنواره فجر صنایع‌دستی از سال ۹۵ به فهرست جشنواره‌های فجر اضافه شد و آغاز به کار کرد. در آن سال در دو بخش کلاسیک و مدرن در سالن‌های پاییزه و استاد میرمیران خانه هنرمندان برگزار شد و طبیعی بود که نواقص و کاستی‌های زیادی داشته باشد. این کاستی‌ها اما کمابیش در سومین جشنواره هم به چشم می‌خورد که البته باز هم به زعم ما و در مقایسه با سایر جشنواره‌های فجر طبیعی است.

معاون صنایع‌دستی درخصوص وجه تمایز دوره سوم جشنواره فجر صنایع‌دستی با دو دوره پیشین به ما می‌گوید: فجر سوم صنایع‌دستی بیانگر این امر است که ما کم‌کم به بلوغ برگزاری این جشنواره نزدیک می‌شویم. این موضوع را می‌توان از تعداد کارهای ارسالی، کیفیت، زیبایی، طرح، رنگ و نقوش آثار و نیز تنوع و تعداد محصولات و افزایش شمار استان‌ها و استقبال هنرمندان صنایع‌دستی از این دوره متوجه شد. پویا محمودیان، در پاسخ به نحوه داوری‌ها هم می‌گوید: همه آثاری که به دستمان رسید، چه اثر هنرمندان صاحب‌نام و چه هنرمندان گمنام، همه از فیلتر رای و نظر داوران عبور کرده است.

او همچنین نامناسب بودن توضیحات پای آثار را به زمان کوتاه حدفاصل تحویل سالن‌ها تا روز افتتاحیه مربوط دانسته و تأکید می‌کند این موضوع در ادامه نمایشگاه برطرف خواهد شد و توضیحات نیز دوزبانه می‌شود.

محمودیان با اشاره به این‌که صنایع‌دستی بسیار دیر به جشنواره فجر راه پیدا کرده، می‌گوید: علی‌رغم این تأخیر چندساله، بر این باورم که به دلیل جامعه بیش از دو میلیون نفری مخاطبان این هنر صنعت، جشنواره صنایع‌دستی و هنرهای سنتی خیلی زود جایش را در جشنواره فجر و در میان دیگر رشته‌ها پیدا خواهد کرد و به زودی صاحب بخش بین‌المللی خواهد شد؛ چرا که ایران صاحب رتبه سوم در تنوع رشته‌های صنایع‌دستی و رتبه نخست در تعداد شهرهای ثبت‌شده صنایع‌دستی در جهان است.

کاستی‌های جشنواره

آثار انتخابی برای جشنواره صنایع‌دستی فجر در نگارخانه‌های خانه هنرمندان به نمایش درآمده‌اند. سه نگارخانه به جشنواره اختصاص یافته، اما با وجود این، چپینش آثار به صورت موضوعی انجام نشده بود که این خود سبب سردرگمی بازدیدکنندگان می‌شود. در ادامه بازدید از نمایشگاه در روز افتتاحیه، با دو نفر از کسانی که خود در زمینه صنایع‌دستی فعالیت داشتند، اما در دوره حاضر صرفاً به عنوان بازدیدکننده شرکت کرده بودند، صحبت کردیم. یکی از این دو هنرمند نظرش را درخصوص جشنواره فجر این‌گونه با جام‌جم مطرح کرد: این جشنواره نوباست و نقایصی دارد که باید برطرف شود؛ از جمله توضیحات آثار که در کنار آنها نمایش داده شده است. او در این باره گفت: توضیحات شناسنامه‌ای آثار ناقص و ناگویاست. همچنین شکل ارائه این اطلاعات نیز درخور چنین رویدادی نیست. به این معنا که شناسنامه اثر روی یک تکه کاغذ معمولی که گاهی با خط‌خوردگی و به‌صورت دستی نوشته شده، توضیح داده شده است. هنرمند دومی در ادامه صحبت‌های دوستش اضافه کرد: فاصله زمانی فراخوان تا تاریخ برگزاری جشنواره کوتاه است. نکته دیگر نبود سایتی برای جشنواره است که باید در دوره‌های بعدی مدنظر قرار گیرد. از کی باید دیگر از هنرمندانی که او نیز برای بازدید به نمایشگاه آمده بود، ارزیابی‌اش را از جشنواره پرسیدیم. او در پاسخ گفت: فکر می‌کنم جای بخشی خارج از مسابقه برای به نمایش گذاشتن آثار هنرمندان پیشکسوت خالی است. این بازدیدکننده همچنین از عدم پاسخگویی منظم دبیرخانه جشنواره نیز انتقاد کرد.